

การกำจัดขยะ

องค์การบริหารส่วนตำบลสวนส้ม จังหวัดสมุทรสาคร

สืบเนื่องจากชุมชนไม่มีที่ทิ้งขยะ ประกอบกับสภาพพื้นที่ของเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวนส้มเป็นพื้นที่ทำสวนเป็นส่วนใหญ่และมีลำคลองไหลผ่านหลายสาย ประชาชนจึงทิ้งขยะลงในลำคลองและที่ดินข้างลำคลอง ทำให้ลำคลองตื้นเขิน มีขยะสกปรกข้างลำคลองทำให้ทางน้ำอุดตัน ลำคลองบางส่วนมีกลิ่นเหม็น ยิ่งไปกว่านั้น อบต. ก็มีปัญหาด้านการจัดการขยะ เนื่องจากปริมาณขยะที่ทาง อบต. ต้องจัดการในแต่ละวันนั้นมีปริมาณมาก ไม่เพียงพอกับความสามารถที่อบต. จะจัดการได้หมด

วิถีใหม่

อบต.สวนส้มจึงจัดโครงการ “การกำจัดขยะ” ซึ่งเป็นการเผาทำลายขยะ ด้วยตัวประชาชนในชุมชนเอง เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะที่ทางอบต.ต้องจัดการ

ข้อมูลพื้นฐานปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: บ้านแพ้ว

จังหวัด: สมุทรสาคร

ประชากร: 5,097 คน

พื้นที่: 19.51 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. รณรงค์ให้ประชาชนช่วยกันรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อมบริเวณบ้าน ลำคลองและถนน
2. ปี 2544 จัดซื้อเตาเผาขยะแบบง่าย (ทำจากถังน้ำมันขนาดความจุ 200 ลิตร ที่ไม่ใช้งานแล้ว) จำนวน 50 เตา และนำไปตั้งไว้ตามจุดต่างๆ ในหมู่บ้านๆ ละ 10 ถัง และขอความร่วมมือให้ประชาชนนำขยะมาทิ้งและเผาทุกวัน
3. ปี 2545 จัดซื้อเตาเผาขยะแบบง่าย (ถังน้ำมัน 200 ลิตร) จำนวน 50 เตา และนำไปตั้งไว้ตามจุดต่างๆ ในหมู่บ้านๆ ละ 10 ถัง
4. จัดสร้างเตาเผาขยะเหล็กแบบถาวร จำนวน 1 เตา ติดตั้งที่วัดในชุมชน
5. สามารถลดปริมาณขยะที่ทาง อบต. ต้องจัดการได้ถึง 1.5 ตัน/เดือน
6. แม่น้ำลำคลองในพื้นที่สะอาดไม่ตื้นเขิน
7. ขอความร่วมมือจากโรงเรียนให้ครูและนักเรียนดำเนินงานโครงการธนาคารขยะในโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักแยกขยะและประชาสัมพันธ์สู่ผู้ปกครอง
8. ใช้งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานธนาคารขยะของโรงเรียนประถมศึกษาในตำบล 3 แห่ง โรงเรียนละ 60,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 180,000 บาท

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. เตาเผาขยะแบบง่าย 50 ถัง จำนวน 25,000 บาท งบประมาณจาก อบต. ปี 2544
2. เตาเผาขยะแบบง่าย 50 ถัง จำนวน 25,000 บาท งบประมาณจาก อบต. ปี 2545

3. เตาเผาขยะเหล็กแบบถาวร 1 เตา จำนวน 65,000 บาท
งบประมาณจาก อบต. ปี 2546
4. งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานธนาคารขยะของโรงเรียนใน
ตำบล 3 แห่ง โรงเรียนละ 60,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น
180,000 บาท ปี 2547
- อุปกรณ์/เครื่องมือ**
1. เตาเผาขยะแบบถาวรจำนวน 100 ถัง
2. เตาเผาขยะเหล็กแบบถาวร 1 เตา

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ต้นปี 2543	ผู้บริหาร อบต. เล็งเห็นปัญหาปริมาณขยะที่มีมากจน อบต. ไม่สามารถจัดการได้หมด รวมทั้งทางจังหวัดรณรงค์ให้อนุรักษ์ลุ่มแม่น้ำท่าจีน จึงได้ร่วมประชุมปรึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา	ผู้บริหาร อบต. ส่วนส้ม/ คณะทำงาน อนุรักษ์ลุ่มแม่น้ำท่าจีน
ต้นปี 2544	ศึกษาดูงานเตาเผาขยะ อบต. บางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	ปลัด อบต. ส่วนส้ม/ สมาชิกสภา อบต.ส่วนส้ม
	รณรงค์ให้ประชาชนช่วยกันรักษาความสะอาดบริเวณบ้าน ล่าคลองและถนน	อบต.
กลางปี 2544	จัดซื้อเตาเผาขยะแบบถาวรและนำไปตั้งไว้ตามหมู่บ้าน 5 หมู่ ละ 10 ใบ รวม 50 ใบ โดยให้ประชาชนนำขยะมาทิ้งและเผาทุกวัน	อบต.
ต้นปี 2545	จัดซื้อเตาเผาขยะแบบถาวรและนำไปตั้งไว้ตามหมู่บ้าน 5 หมู่ ละ 10 ใบ รวม 50 ใบ	
ปลายปี 2546	สร้างเตาเผาขยะแบบถาวรไว้ที่วัดเพื่อให้ประชาชนนำขยะมาเผาจำนวน 1 เตา โดยให้ประชาชนนำขยะมาทิ้งและเผาทุกวัน	
	สมาชิกสภา อบต. และเจ้าหน้าที่ อบต. ติดตามผลการใช้เตาเผาขยะทุก 2 สัปดาห์ และรายงานผลให้ ปลัด อบต. ทราบ	สมาชิกสภา อบต.
	ปลัดฯ นำเสนอผลการติดตามในที่ประชุมสภา	ปลัด อบต.
	ขอความร่วมมือจากโรงเรียนให้ครูและนักเรียนดำเนินงานโครงการธนาคารขยะในโรงเรียน	อบต.
	โรงเรียนเสนอของบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานธนาคารขยะ	โรงเรียนในเขต ตำบลส่วนส้ม
ปี 2547	อบต. อุดหนุนงบประมาณให้แก่โรงเรียนในตำบลทั้ง 3 โรงเรียนๆ ละ 60,000 บาท รวมเป็น 180,000 บาท	สภา อบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

ประชาชน 50ครัวเรือน	ให้ความร่วมมือกับ อบต. ในการอนุญาตให้นำเตาเผาขยะแบบถาวรไปตั้งไว้ในบริเวณบ้านของตน
วัดสวนส้ม จังหวัดสมุทรสาคร	ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ในการจัดสร้างเตาเผาขยะเหล็กแบบถาวร

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ไม่มีที่ทิ้งขยะในชุมชน ประชาชนจึงทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง ทำให้น้ำเน่าเสีย ลำคลองตื้นเขิน อบต. ไม่สามารถบริหารจัดการขยะได้ เนื่องจากปริมาณขยะที่มีมากเกินไปจนความสามารถที่จะจัดการได้

หลังการดำเนินการ

1. ประชาชนในพื้นที่มีจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชน ส่งผลให้แม่น้ำลำคลองในพื้นที่ตำบลสวนส้มสะอาดมากขึ้นและไม่มีการทิ้งขยะ
2. สามารถลดปริมาณขยะที่ทาง อบต. ต้องบริหารจัดการได้เดือนละ 1.5 ตัน

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. เตาเผาขยะแบบเก่าซึ่งทำจากถังน้ำมันใช้แล้ว มีอายุการใช้งานสั้น	1. จัดสร้างเตาเผาขยะเหล็กแบบถาวร ซึ่งมีความคงทนมากกว่าเตาเผาขยะแบบเก่า
2. ขยะบางประเภทเผาทำลายไม่หมดก่อให้เกิดมลภาวะ	2. อบต. ให้การสนับสนุนโครงการคัดแยกขยะในโรงเรียน โครงการปุ๋ยชีวภาพจากขยะและเผยแพร่ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องวิธีการเผาขยะที่ถูกต้อง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ความตั้งใจจริงและให้การสนับสนุนของคณะผู้บริหาร อบต. ในการแก้ไขปัญหาขยะและมลภาวะสิ่งแวดล้อม
2. ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความร่วมมือในการดำเนินการตามโครงการ

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

อบต. ได้ดำเนินการสานต่อโครงการ การกำจัดขยะโดยให้การสนับสนุนเงินทุนในการดำเนินการโครงการการจัดทำปุ๋ยชีวภาพและโครงการธนาคารขยะในโรงเรียนในพื้นที่ จำนวน 3 แห่งรวมถึง ในปี 2547 ซึ่งอบต. มีแผนที่จะจัดซื้อเตาเผาขยะแบบไร้มลภาวะเพิ่มเติม

บทเรียนที่ได้รับ

1. ถ้าต้องการให้ประชาชนร่วมมือในการดำเนินงานของโครงการต้องให้ประชาชนตระหนักและรับรู้ว่าการร่วมมือและการช่วยเหลือกันทำให้เกิดผลดีต่อทุกคน
2. การจะแก้ไขปัญหาเรื่องใดก็ตามต้องมองปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นให้ครอบคลุมทุกด้านไม่อย่างนั้นการแก้ไขปัญหาเรื่องหนึ่งก็จะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องอื่นตามมา ต้องแก้ไขปัญหาไปเรื่อยๆ ไม่มีวันสิ้นสุด

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำวิถีใหม่นี้ไปประยุกต์ใช้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมและต้องศึกษาถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา รวมถึงต้องมีทีมงานที่จะเป็นตัวช่วยในการดำเนินงานในชุมชน

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นางบุญธรรม เจ็ดสี
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลสวนส้ม
ที่อยู่ : หมู่ที่ 2 ตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
โทรศัพท์ : (034) 885-122

ชื่อ-นามสกุล : นายสมเจต คำหงษ์
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลสวนส้ม
ที่อยู่ : หมู่ที่ 2 ตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
โทรศัพท์ : (034) 480-390

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2543

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ที่ 2 ตำบลสวนส้ม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 74120
ขนาดพื้นที่	19.51 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	4,558,888.17 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 3.25% เงินเดือนและค่าจ้างประจำ
งบประมาณรายได้	8,623,776.14 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 4.54% จัดเก็บเอง 58.38% รัฐจัดเก็บเพิ่มแล้วจัดสรรให้ 0.04% รัฐจัดเก็บแล้วมอบให้ทั้งจำนวน 39.82% อุดหนุน
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	9 คน 4 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างประจำ 4 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	5,139 คน
จำนวนครัวเรือน	1,043 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	50 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	25,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลสวนส้มมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มภาคกลางมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านด้านทิศเหนือกับตะวันออก มีคลองดำเนินสะดวกผ่านด้านเหนือจรดทั้งตำบล และมีลำคลองมากมายเชื่อมโยงกับคลองหลักในพื้นที่ตำบล ทำให้มีสภาพพื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูกการเกษตรทุกชนิดและยังเหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์และประมงน้ำจืด ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้แก่ ทำไร่ ทำสวน อาทิ สวนมะพร้าว สวนผลไม้ เช่น มะม่วง มะนาว มีบางส่วนประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น ค้าขาย ลูกจ้างบริษัท ประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม โรงสีข้าว ธุรกิจปั้มน้ำมัน ตำบลสวนส้มอยู่ห่างจากอำเภอบ้านแพ้วประมาณ 8.4 กม. โดยมีเส้นทางสัญจรไปสู่อำเภอ และตัวจังหวัดและภายในหมู่บ้านได้ทั้งทางบกและทางน้ำ ประชาชนมีการรวมกลุ่มต่างๆ จำนวน 13 กลุ่ม ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขต อบต. เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเหมาะแก่การพัฒนาทางด้านการเกษตรแผนใหม่ และการเกษตรแบบผสมผสานรวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังมีสภาพที่เหมาะสมกับระบบนิเวศวิทยา ถ้าหากได้รับการควบคุมดูแลที่ดี